

Pukkellaksen



SØR-VARANGER
SJØLAKSEFISKARLAG



Sør-Varanger Sjølaksefiskarlag
Matta-Varjjat mearraluossabivdisearvi
www.sjolaksefiskar.no

Astrid A Daniloff
Svanvikveien 60, 9910 Bjørnevatn
Tfn 7899 8472/mob 9055 2031

Til

Dato, 21. juni 2021

Fiskeri- og sjømatdep v/Statsråd Odd Emil Ingebrigtsen

Distrikts- og digitaliseringsdep v/Statsråd/Sameminister Linda Hofstad Helleland

Klima- og miljødepartementet v/Statsråd Sveinung Rotevatn

Gjenpart

Miljødirektoratet

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Pukkellaksen

Bakgrunn

Store mengder pukkellaks har invadert kysten og fjordene i hele Nord-Norge og er nå begynt å gå opp i elv!

Sør-Varanger sjølaksefiskerlag får stadig henvendelser fra fiskere inklusive sjølaksefiskere angående pukkellaks som er kommet inn til kysten og i fjordene, en art som har vært i elver og fjorder i Varangerområdet siden midten av 1960-årene og som sjølaksefiskerne i flere tiår har fangstet store mengder av.

Med virkning fra 2008 ble fisketidene sterkt innskrenka, begrunnelsen var for å bevare villaksestammer. Vi advarte sterkt imot å innskrenke fisketida, blant annet fordi vi fangstet pukkellaks og oppdrettslaks både i kilenøter og i krogarn. Det er meget skuffende å erfare at vår lokale kunnskap og anbefalinger i flere tiår er blitt neglisjert av statsforvaltningen og deres rådgivere og nå ser vi følgene, invasjon av pukkellaks langs hele norskekysten.

Videre ser vi at Klima- og miljødepartementet (KLD) dessverre ikke er i stand til å løse utfordringa med invasjon av pukkellaks, noe KLD må innse.

Vi ber derfor Fiskeri- og kystdepartementet v/Statsråd øyeblikkelig å gripe inn, ett samarbeid i denne saken er tvingende nødvendig og det må skje umiddelbart, fordi det eneste forslaget KLD fronter er å redusere sjølaksefiske for å fange pukkellaksen når den er i elv – ganske enkelt kunnskapsløst.

Vi merker oss argumentet om at pukkellaks vil medføre milliontap for lokale elveeierlag-/foreninger som selger fiskekort til sports-/turist-/ og fremmedfiskere, turistfiskerne ønsker ikke å kjøpe fiskekort hvis de risikerer å få pukkellaks på kroken – da flytter de til andre elver, det er ikke her problemet ligger med hva sportsfiskerne får på kroken i elv. I Neidenelva er 90% av de som fisker laks i elva finske statsborgere.

Når pukkellaksen kommer inn til kysten og inn i fjordene eter den store mengder røddåte og krill, og i gytefjorder for torsk fra Lofoten til Finnmark eter den store mengder torskeyngel, sjølaksefiskere melder at magen til pukkellaksen er full av torskeyngel. Kysttorsken er en sårbart art, det er ikke bare i elv at pukkellaksen er en trusselfaktor – den er også en trusselfaktor særskilt for kysttorsken.

Når pukkellaksen eter torskeyngel kan det medvirke til at vi får en økologisk ubalanse i havet og i gytefeltene til torsken.

Sjølaksefiske som er en sjøsamisk kultur- og en kyst- og fjordkultur og næring som utøves i kombinasjon med primærnæringer (yrkesfiskere, bønder og reieiere) slik det har vært utøvd i hundreder ja tusener av år (les historien) har KLD på det nærmeste utradert.

Vi ber derfor Sameminister/Statsråd Linda Hofstad Helleland gripe inn for å redde

denne særegne sjøsamiske kulturen før den er historie.
Det sjøsamiske folket og kyst- og fjordfolket har ikke arvet kulturen via gener, men via arbeid.

Det er trist å erkjenne den tydelige konsekvensen og nøyaktig hva vi advarte mot; innskrenkingen i sjølaksefisket resulterte i en sterk økning av pukkellaks og oppdrettslaks i hav og elv. Nok en gang er det sjøsamisk kultur- og kyst- og fjordkultur og næring som grunnløst blir stemplet som en trusselfaktor mot villaksen, kontinuerlige angrep og stadig nye metoder for å fjerne sjølaksefiske. Sjølaksefiskerne krever svar på hvorfor alle innskrenkinger av fisketider og redskaper ikke har gitt det forgjettede resultatet, og hvorfor tillates det fortsatt sportsfiske i elv og salg av tusenvis av fiskekort hvis trusselbildet mot villaksen er så overhengende som forvaltningsmyndighetene hevder.

Pukkellaksen må fangstes så snart den kommer inn til kysten og inn i fjordene, og her er sjølaksefiskerne det helt perfekte virkemiddelet for å redusere denne uønskede arten og før den går på elv. Forvaltningsmyndigheten gjør det stikk motsatte – de fjerner sjølaskefiskerne og påstår de er en trusselfaktor mot villaksen. Den økologiske ubalansen som pukkellaksen er en medvirkende årsak til er like faretruende i hav som i elv.

Fra Tana og øst mot Grense-Jakobselv anbefaler **ikke** NINA og Miljødirektoratet utvidet fisketid i sjølaksefiske for å fangste pukkellaks, begrunnelsen er at utstrakt fiske kan føre til skade på lokale bestander av laks og sjørøye, de vil i stedet bruke ei flyteristfelle i elv for å fange pukkellaks og oppdrettslaks. Hvor mye skade vil ei slik felle gjøre på villaksen som skal opp i elv for å gyte! Argumentet er at uønskede arter skal fjernes, kongekrabben er en annen fremmed og uønsket art, men er ikke fjernet.

- Bildet nedenfor viser pukkellaks fanga i Grense-Jakobselva i 1967 – en matressurs når den fanges i nota/garnet i sjøen, i 2019 fanga sjølaksefiskerne i Finnmark 9,5 tonn og 1 tonn i andre fylker, innskrenking av fisketid i sjø har resultert i akkurat hva vi advarte mot, mer pukkellaks går på elv. NJFF får bevilga flere hundre tusen for å fange pukkellaksen når den går på elv, Sør-Varanger sjølaksefiskerlag mener dette er feil bruk av resurser – sjølaksefiskerne kan og vil fange pukkellaksen i havet ved at fisketida utvides/tilbakeføres slik den vær inntil 2008, det kan ikke være vanskelig for forvaltningsregime å forstå en slik enkel og billig tilrådning og effektiv fangst av pukkellaks i havet, sjølaksefiskerne har ikke mottatt ei krone for fangst av pukkellaks som har vært en del av fangsten over flere ti-år.
- Kongekrabben/Kamchatkakrabben invaderte fjordene i samme tidsrom som pukkellaksen i midten av 1960-årene, forskjellen mellom denne arten og pukkellaks er at krabben fører til ødelagte bruk for fiskerne i Varangerfjorden, men millioninntekter for pengemakta.

La sjølaksefiskerne slippe til med utvidet fisketid - samtidig som pukkellaksen reduseres betraktelig, arten er en god matressurs når den fanges i havet akkurat slik den forvaltes og anvendes når den fanges i Stillehavet.



Pukkellaks fangsta i Grense-Jakobselva i 1967
torskegarn 2008



Fått i

Konklusjon

Sør-Varanger Sjølaksefiskarlag anbefaler på det sterkeste at fisketider utvides for sjølaksefiskere som ønsker å delta i fangst av pukkellaks – sjølaksefisket er et effektivt og perfekt virkemiddel for å redusere den uønskede arten både langs norskekysten og i norske fjorder før den går på elv.

De forskjellige Departementer (NFD/KMD/KLD) må gå i samarbeid for å få til en effektiv uttakelse av pukkellaks før den går på elv, KLD er dessverre ikke villig eller har ikke den nødvendige kompetansen til ett sådant arbeid.

Astrid A Daniloff

Astrid A Daniloff
Leder Sør-Varanger sjølaksefiskarlag



Lohi 24,32 kg, 132 cm. Saantiaika: 30.8.2010 klo 21.10.
Saantipaikka: Osmansuvanto, Suomen puoleisen Kojamokiven takaa.
Sää: Selkeä, tyyni, +3 astetta. Viehe: JAN (valmistettu 1991), väri nro 19 eli "Leevi".
Kalan saaja: Tero Ronkainen

Laksen er gytemoden og fanga 30. august - bildet er sendt meg fra en lokal beboer på finsk side av Tanavassdraget - dette er et trusselbilde og sannhet om Tanavassdraget.

Når villaksen er så truet som forskere og elvefiskere påstår; reguler sports-/ turist og fremmedfiskere like stramt i elv som i sjø. Det er 90 dagers (3 måneders) fisketid i elv og mange tusen solgte fiskekort. Fjern 80% av fisketida i elv og 80% av antallet sports-/turist- og fremmedfiskere, det er elvefiskerne som knekker vill-laksestammer og bestander, det er her nøkkelen til bevaring ligger. Forklar hvorfor trusselbildet mot villaksestammer fortsatt eksisterer, vår påstand er som før; det er den totalt feilslåtte lakseforvaltninga i elv som er årsaken - inkludert lek med mat «Fang og slipp».